

11. Рибалко Г. С. Правозахисна діяльність органів прокуратури України : монографія / Г. С. Рибалко. – Х., 2014. – 208 с.
12. Стефанчук Р. Проблеми юридичної методології та законодавчої техніки у новому Законі України «Про прокуратуру» / Р. Стефанчук, М. Стефанчук // Вісник прокуратури. – 2014. – № 11. – С. 20–32.
13. Мельник О. В. Реформування законодавства про прокуратуру : аналіз проектів змін до Конституції та нового закону України «Про прокуратуру» / О. В. Мельник // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна / Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. – Х. : ХНУ, 2010. – № 919 : Серія «Право». – Вип. 7. – С. 21–25.

УДК 347.97/.99

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ СУДДІ

**Федорович В.І.,
аспірант**

Львівський університет бізнесу та права

У статті проведено теоретичний аналіз наукових та нормативних підходів до визначення недоброочесної поведінки в діяльності судді. Узагальнено законодавчі зміни в антикорупційному законодавстві. Визначені проблеми впровадження в практику критеріїв оцінки недоброочесності в діяльності судді. Розроблено пріоритетні напрями протидії корупції серед суддівського корпусу.

Ключові слова: недоброочесна поведінка, протидія корупції, відповідальність судді.

Федорович В.И. / КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ПОДХОДЫ К ОПРЕДЕЛЕНИЮ ДОБРОДЕТЕЛИ В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУДЬИ / Львовский университет бизнеса и права, Украина

В статье проведен теоретический анализ научных и нормативных подходов относительно определения недобродорядочного поведения в деятельности судьи. Обобщены законодательные изменения в антикоррупционном законодательстве. Определены проблемы внедрения в практику критерииев оценки недобродорядочности в деятельности судьи. Разработаны приоритетные направления противодействия коррупции в судебском корпусе.

Ключевые слова: недобросовестные поведение, противодействие коррупции, ответственность судьи.

Fedorovich V.I. / CONCEPTUAL APPROACHES TO DETERMINING THE INTEGRITY OF A JUDGE / Lviv University of Business and Law, Ukraine

In the article the theoretical analysis of the scientific and regulatory approaches to the definition of unfair behavior of judges. Overview legislative changes in the anti-corruption legislation. Outlined psychological characteristics determine the integrity in which virtuous behavior should play an active, creative and formative role in social relations. Advocated the idea that the effectiveness of judges, among other factors, determined by the degree of conformity Relations interaction with objects in their professional activities by the rules established law and morality as regulators of such relations. The identified problems of implementation in practice of evaluation criteria of unfair behavior of judges.

Based on the legal analysis of the notion of virtue in judges, understood as a necessary component of moral and ethical activities of a judge, which defines the limit and how to conduct, based on the principles of good against citizens and honesty in the way of his own, performing their required official 'bonds and disposal of public resources.

Key words: dishonest behavior, corruption counteraction, responsibility of a judge.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими практичними завданнями. Динамічний розвиток сучасного суспільно-політичного процесу, зміна провідних ціннісних орієнтацій людей, пошук оновлених основ життя позначаються на професійній діяльності суддів. Зростаючі вимоги суспільства, зміни інститутів соціальних відносин, глобалізаційні та інтеграційні процеси в умовах демократизації вимагають формування нової концепції професійної діяльності суддів. Okremо підкреслимо, що це була одна з пріоритетних вимог Революції гідності.

Однією з основних причин руйнування судової влади є невдало реалізована у 2010 році судова реформа: прийняття Закону України «Про судоустрій і статус суддів» [1] негативно вплинуло на органи суддівського самоврядування – вони стали повністю залежними від політичної влади. Політичні принципи формування Вищої ради юстиції та нечітко сформульовані підстави для притягнення до дисциплінарної відповідальності привели до того, що судді фактично втратили гарантії незалежності своєї діяльності. Механізм добору суддів характеризувався зловживаннями з боку органів, відповідальних за цю процедуру.

Останні дослідження та публікації, на які спирається автор, виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується дана стаття. В основу написання даної статті покладено розробки та наукові погляди таких відомих вчених, як О. Дробницький, Ю. Меліхова, Є. Калюжна, А. Коні, Р. Шевченко, В. Цвєтков, М. Мельник, А. Мелешевич, Я. Романюк. У статті проаналізовано норми

національного та міжнародного антикорупційного законодавства. Проте слід підкреслити, що потребує додаткового наукового осмислення сфера визначення змістової складової категорії «недоброочесна поведінка судді».

Формулювання цілей статті. Уявлення про те, в чому суть доброочесності і як її досягти, були не лише частиною філософської проблематики, а й завжди відображали уявлення представників певної культури про те, як людина має властивувати своє життя згідно з принципами добра, справедливості, честі тощо. У наш час, відповідно до чинного законодавства, суддя зобов'язаний бути добрим службовцем по відношенню до звичайних громадян, яким він надає послуги, та повинен бути максимально чесним щодо здійснення своїх службових обов'язків, особливо у сфері реалізації державних та місцевих коштів. Відповідно до висловлених міркувань, метою даної статті є на основі аналізу концептуальних підходів до визначення доброочесності в діяльності судді обґрунтувати авторський підхід до змістового наповнення даного поняття.

Виклад основного матеріалу. У рамках судової реформи в Україні на сучасному етапі правознавець увів на законодавчому рівні поняття «недоброочесна поведінка судді». Підпунктом 3 п. 2 ст. 97 Закону України «Про захист прав на справедливий суд» встановлено, що висновок про направлення рекомендації до Вищої ради юстиції для вирішення питання щодо внесення подання про звільнення судді з посади з підстав порушення присяги може бути прийнятий у разі, якщо: установлено факт недоброочесної поведінки судді, у тому числі здійснення

суддею або членами його сім'ї витрат, що перевищують доходи такого судді та доходи членів його сім'ї; встановлення невідповідності рівня життя судді задекларованим ним та членами його сім'ї майну і доходам; використання статусу судді з метою незаконного отримання ним або третіми особами матеріальних благ або іншої вигоди [2]. Імплементація основних підходів категорії «доброчесність» у систему судової влади реалізується відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України «Про деякі заходи щодо сприяння утвердженню доброчесності в судовій системі» [3]. Останній документ став предметом прискіпливої уваги суддівського корпусу. Так, рішенням Ради суддів України від 14 жовтня 2014 року було визнано такими, що не відповідають Конституції України і законам України, пункти 4 і 5 зазначеного розпорядження, оскільки в них передбачено, що проведення перевірок покладається на Державну фіскальну службу України спільно з Міністерством внутрішніх справ України, Службою безпеки України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за участю Генеральної прокуратури України, Національного банку України та Ради суддів України [4].

Міжнародно-правові акти приділяють належну увагу стандартизації загальнозвінзних принципів і постулатів для координації зусиль законодавців і судового менеджменту з питань забезпечення належного рівня судової культури й усіх її складових у структурах судової влади. Досить зазначити, що в Бангальорських принципах поведінки суддів [5] зазначено, що затверджені принципи мають на меті, зокрема, і встановлення стандартів поведінки суддів. Розкриваючи цей принцип, наведений акт передбачає, що дотримання етичних норм є невід'ємною частиною діяльності суддів і містить перелік 16 постулатів, дотримання яких є обов'язком кожного судді.

Проте, вивчаючи нові антикорупційні законодавчі акти, важко знайти однозначні відповіді на питання: яким чином український законодавець підніматиме рівень доброчесності суддів; як буде відстежуватися їхня доброчесність; якими будуть наслідки недоброчесної поведінки; які будуть застосовуватись критерії визначення недоброчесної поведінки та інше.

Варто зазначити, що тлумачення самого поняття «доброчесність» ми не знайдемо в жодному з новоприйнятих антикорупційних законів, що варто вважати прогалиною нового антикорупційного законодавства. До того ж в Законі України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» взагалі поняття доброчесності судді не згадується [6].

Наукові дискусії щодо сутності доброчесності як найвищої з моральних чеснот публічних осіб посідали центральне місце з-поміж філософських проблем як у часі античності, так і в наступні епохи. Одним з основних напрямів осмислення сутності моралі в її теорії є етична теорія чеснот, що сягає своїм корінням античних часів [7, с. 61].

Вітчизняна дослідниця Ю. Меліхова обґрунтуете досить вагомий висновок про те, що не можна вести мову про високий рівень професійної культури судді без належного морального наповнення його особистості, і на-впаки, будь-які найширіші прагнення захисту прав і свобод, поліпшення правозастосовної практики, належного здійснення правосуддя можуть руйнуватися через низький рівень особистісного професійного потенціалу судді [8, с. 138].

Доброчесність є предметом уваги також і психології. У психологічному форматі дослідження доброчесності полягає в тому, що чинити правильно, незважаючи ні забобони і норми, ні на складність життєвих обставин, по-клікано доброчесність (англ. – morality). Синонімічний ряд цього поняття досить широкий, а за його етимологією можна відшукати чітке визначення. Так, доброчесність – це ще й невинність, або чистота, що означає цілісність, неподільність, безпричинність.

Доброчесність – це і тілесна, і душевна чистота разом. Як наслідок, розвитку підлягає вся сутність живої істоти. А все живе, як ми розуміємо, живе бажанням жити. Стосовно суттєвого психологічного моменту, розвиток особистості також передбачає розкриття та реалізацію її творчого потенціалу. Якщо ж моральність розуміє під цим розвитком лише розвиток у межах закону, дотримування лише певних правил, норм і установок, то особистість є цілісною лише в цих обмеженнях і має право всебічно розвинутись, але до певної грани, визначеній і прийнятної для моралі. Мораль регулює поведінку людей згідно з прописаним планом для гармонійного існування суспільства, де особистість – лише його частина. А от доброчесність також прауге до цілісності, але цілісності, так би мовити, з усім світом, як із самим собою [9, с. 41].

На відміну від етики норм (які спрямовані на регуляцію поведінки) та етики цінностей, що позитивно обґрунтуете моральні ціннісні імперативи, сутнісною рисою доброчесності є те, що вона актуалізує особистісно спрямований аспект моралі і вказує на те, до чого людина має прагнути і що робити, щоб поводитися правильно і реалізувати себе.

При цьому не можна не згадати видатного правника і по праву засновника судової етики А. Ф. Коні, який на початку ХХ століття започаткував курс судової етики спочатку для слухачів ліцею, а потім і студентів університету [10, с. 470-489].

Під час дослідження окремих проблем судочинства А.Ф. Коні зазначав, що в процесі реалізації суддівських повноважень формуються певні етичні правила. Тому слід вивчати не тільки судову техніку і судову практику, а й судову етику «як вчення про застосування загальних понять про моральність до тієї чи іншої галузі спеціальної судової діяльності» [11, с. 50].

У більшості досліджень радянської доби судову етику розглядали лише як складову загальнопрофесійної етики юриста, не заглиблюючись в особливості судової діяльності [12, с. 10-15].

І лише одночасно з розвитком судової соціології і системних досліджень загальних засад судової влади сформувалася точка зору, що судова етика – це, передусім, цілісне вчення щодо публічного прояву етичних принципів, притаманних поведінці кожної окремої особи, причетної до загальнодержавного процесу здійснення (реалізації) судової влади [13, с. 30].

Варто додати, що проблеми доброчесної поведінки суддів були предметом уваги і на попередніх етапах судової реформи. Так, ще в 2007 році тодішній голова Верховного Суду України зазначав, що причини суддівської недоброчесності знаходяться у найрізноманітніших аспектах цієї проблеми, зокрема: фінансовому, організаційному, управлінському, процесуальному, політичному тощо. Відповідно пропонуються й шляхи, форми та методи її розв'язання, у тому числі підвищення кваліфікаційного рівня кандидатів на посаду судді [14, с. 5].

Етично-психологічні аспекти та соціально-правові фактори мають досить великий вплив на сумлінність державних службовців під час виконання останніми посадових обов'язків, оскільки державний службовець завжди приймає рішення у першу чергу на підставі власного досвіду, психологічного ставлення до виконуваної роботи, а також ґрунтуючись на особистих переконаннях і персональному соціально-матеріальному становищі [15]. Такі підходи є актуальними і щодо суддів.

Результат виявлення загальних ознак стійкої позитивної морально-етичної характеристики особистості чи організованої групи людей під час виконання ними певної соціальної функції в літературі іменується доброчесністю.

Із цього приводу ми вважаємо, що до професійної доброчесності суддів повинно бути інтегровано дві складові: доброчесність діяльності професійної групи та індивідуальна доброчесність окремого судді. Доброчесність суд-

дів характеризує «тип моральних відносин», який дана професійна група утверджує в суспільних відносинах. Як зазначається в науковій літературі, основною детермінантою доброчесності професійної групи є філософське тлумачення соціальної природи певної діяльності, яке визначає її культурно-гуманістичне призначення – місію в суспільстві [16, с. 232].

На наше переконання, ефективність діяльності судді, серед інших факторів, визначається ступенем відповідності відносин взаємодії з об'єктами у професійній діяльності тим правилам, що встановлені правом та мораллю як регуляторами таких відносин. Водночас є інші регулятори, наприклад корупція, яка встановлює власні правила. Звідси можна зробити висновок про те, що вибіркове дотримання норм права і моралі суддею впливає на ефективність правосуддя в цілому, оскільки залишає місце іншим регуляторам, що суперечить природі професійної діяльності з охорони права.

На думку вітчизняного дослідника психологічних особливостей визначення доброчесності в діяльності прикордонників Р. Шевченка, з одного боку, доброчесність розглядається як об'єкт, на який спрямовано дію, при цьому виявляються шляхи і способи її розвитку, а з іншого боку, доброчесна поведінка відіграє активну, творчу, формуючу роль у соціальних стосунках. Однією з головних діалектичних суперечностей, які лежать в основі розвитку доброчесності особи, виступає суперечність між тим, які властивості доброчесної поведінки вже склалися та діють, і об'єктивними вимогами розвивати інші, нові властивості [17].

Проблеми доброчесної поведінки є предметом особливої уваги і серед науковців сфери державного управління. Так, В. Цвєтков у своїх наукових дробоках зазначає, що етика – це форма суспільної свідомості. Синонімами етики вчений визначає мораль та моральність, акцентуючи увагу на тому, що потрібно шукати нове джерело духовних сил, яке б допомогло сформувати громадський ідеал [18, с. 117]. Загалом етика державних службовців, відповідно до енциклопедичних видань, – це система професійних моральних цінностей, правил та принципів, норм і стандартів службової діяльності, поведінки, спілкування та ухвалення рішень [19, с. 198]. Звідси випливає, що професійна етика характеризує професійну моральну свідомість, спосіб мислення, оцінює процес, сутність, організацію та результати професійної діяльності.

Показовим у цьому сенсі є результати проведеного опитування. Так, із 1 по 5 вересня 2014 року в українських судах (за виключенням Автономної Республіки Крим, Луганської та Донецької областей) було проведено анонімне опитування громадян-відвідувачів судів. Усього в опитуванні взяли участь 21732 респонденти. Проект реалізовано Центром суддівських студій спільно з Радою суддів України та Державною судовою адміністрацією України в

рамках Проекту Ради Європи «Посилення незалежності, ефективності та професіоналізму судової влади в Україні». Організатори дослідження поцікавилися думкою громадян щодо зручності перебування в суді, доступності інформації про судові процедури, їх дотримання, ставлення суддів та працівників суду до громадян, а також щодо незалежності суду, справедливості судових рішень, довіри до суду та судової влади загалом, вперше у громадян запитали, чи відомі їм факти корупції в судах.

Експерти проекту стверджують, що опитування зафіксувало, що 55,84% опитаних громадян довіряють судам, в яких розглядаються їхні судові справи, однак лише 31,88% довіряють судові влади загалом. При цьому переважна більшість опитаних громадян перебуває в зоні невпевненості, а отже, суспільство очікує від суддівського корпусу сигналу, що судова влада готова до змін у напрямі реформування, зміцнення незалежності в діяльності судів, підвищення довіри до суду та налагодження більш відкритої комунікації з громадянським суспільством [20].

Такий стан справ зумовив широку дискусію щодо необхідності проведення тотальної люстрації судових органів. У наукових та політичних колах висувалися тези про необхідність повного оновлення складу органів судів, перегляду засад їхньої діяльності та притягнення до відповідальності винних в ухваленні незаконних і неправосудних рішень, що призвели до суттєвих порушень прав і свобод людини, до притягнення осіб до кримінальної відповідальності за політичними мотивами [21-23].

Висновок. Вважаємо, що рівень довіри до суду має стати тим основним критерієм, за яким можна буде судити про ефективність сучасної судової реформи в нашій державі. При цьому вважаємо, що рівень довіри і визначає рівень доброчесності в діяльності судді (суду).

Ми схиляємося до думки, що системно утворюючими показниками даного критерію повинні стати такі основні складові:

- 1) незалежність судової влади;
- 2) авторитетність судової влади;
- 3) відповідальність судової влади, в першу чергу її соціальна та моральна складові.

Виходячи з вищепереліченого, можемо сформувати таке поняття доброчесності в діяльності судді. Доброчесність – це необхідна морально-етична складова діяльності судді, яка визначає межу і спосіб його поведінки, що базується на принципах доброго відношення до громадян та чесності у способі власного життя, виконанні своїх службових обов'язків та розпорядженні державними ресурсами.

Перспективними напрямами подальших наукових пошуків мають стати розробка механізмів притягнення до відповідальності судді за недоброчесну поведінку, обґрутування чітких критеріїв оцінки поведінки судді як недоброчесної та вивчення подібного досвіду в інших країнах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 07.07.2010 № 2453 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2453-17>
2. Про забезпечення права на справедливий суд : Закон України від 12.02.2015 № 192 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/192-19>
3. Про деякі заходи щодо сприяння утвердженню доброчесності в судовій системі : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.09.2014 № 828-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/828-2014-%D1%80>
4. Відбулося засidання Ради суддів України // Судова влада України. – Офіційний веб-портал. – 15.10.2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://court.gov.ua/131561>
5. Банголоські принципи поведінки суддів від 19 травня 2006 року Схвалено Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН 27 липня 2006 року № 2006/23 // Комітет Верховної ради з питань запобігання та протидії корупції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://crimecor.rada.gov.ua/komzloch/control/uk/publish/article;jsessionid=FDBFB35CEA772BBA6DDE038AA3B87E38?art_id=48076&cat_id=46352
6. Про відновлення довіри до судової влади в Україні : Закон України від 08.04.2014 № 1188 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1188-18>
7. Дробницький О.Г. Моральна філософія: Избранные труды / Олег Григорьевич Дробницкий ; [сост. Р. Г. Апресян]. – М. : Гардарики, 2002. – 523 с.
8. Меліхова Ю.А. Морально-професійна культура судді / Ю.А. Меліхова // Вісник Національного університету «Юридична академія імені Ярослава Мудрого». –2014 р. – № 4. – С. 130–139.

9. Калюжна Є.М. Доброчесність і моральність: спроба реінтерпретації понять / Є. М. Калюжна, А. М. Вовна // Вісник Дніпропетровського університету. – 2011 р. – Вип. 17. – С. 37–42. – (Серія: Педагогіка і психологія).
10. Кони А. Ф. Избранные произведения: Статьи и Заметки; Судебные речи; Воспоминания / А. Ф. Кони ; сост. А. Б. Амелин. – М. : Госюризатд, 1956. – Т. 4. – 541 с.
11. Кони А. Ф. Нравственные начала в уголовном процессе (общие черты судебной этики) / А. Ф. Кони // Избр. произведения : в 2 т. – изд. 2-е, доп. – Т. 1 : Статьи и заметки, судебные речи. – М. : Гос. изд-во юрид. лит., 1959. – 627 с.
12. Горский, Г. Ф. Судебная этика / Г. Ф. Горский, Л. Д. Кокорев, Д. Б. Котов. – Воронеж : Изд-во Воронеж. ун-та, 1973. – 272 с.
13. Закомлисов, А. Ф. Судебная этика / А. Ф. Закомлисов. – СПб.: Юрид. центр Пресс, 2002. – 258 с.
14. Про стан правосуддя в Україні. Доповідь Голови Верховного Суду України В. В. Онопенко під час другої частини VII позачергового з'їзду судів України 7 грудня 2007 р. // Вісник Верховного Суду України. – №12(88). – 2007. – С. 5–8.
15. Корупційні ризики в діяльності державних службовців: роз'яснення Міністерства юстиції України від 12.04.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0026323-11>
16. Шевченко Р. В. Теоретико-методологічний аналіз добросовісності особистості прикордонників як психологічного феномену / Р. В. Шевченко // Збірник наукових праць Національної академії Держприкордонслужби України. – 2010. – № 53. – С. 230–234.
17. Шевченко Р. В. Психологічні особливості розвитку добросовісності прикордонників в умовах професійної діяльності / Р. В. Шевченко // Проблеми загальної та педагогічної психології : збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костиюка АПН України. – 2010. – т. XII, ч. 6. – С. 437–448 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://archive.nbuu.gov.ua/portal/soc_gum/pzpp/2010_12_6/437-448.pdf
18. Цвєтков В. Державне управління : основні фактори ефективності (політико-правовий аспект) / В. Цвєтков. – Х. : Право, 1996. – 164 с.
19. Енциклопедичний словник з державного управління : у 8 т. / уклад. Ю. П. Сурмін [та ін.]; за ред. Ю. В. Ковбасюка [та ін.]. – К. : НАДУ, 2010. – Т. 6. Держ. служба. – 524 с.
20. Обговорено результати опитування громадської думки в рамках Всеукраїнської акції «Зміцнення довіри громадян до суду» від 06 листопада 2014 / Судова влада України. – Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://court.gov.ua/135074/>
21. Мельник М. Як повернути правосуддя / М. Мельник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.judges.org.ua/dig4675.htm>
22. Мелешевич А. Люстрацію слід проводити, поки не загоїться рані: інтерв'ю / І. Лавриненко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.judges.org.ua/dig4795>
23. Романюк Я. Верховні вимоги до «люстраторів» / Я. Романюк // Закон і Бізнес. – 2014. – № 16. – С. 2.

УДК 347.9

ДОСЛІДЖЕННЯ СУДДІВСЬКОГО ДОСЬЄ ЯК ЕТАП КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ОЦІНЮВАННЯ

**Хитрук В.В.,
студент**

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Стаття присвячена аналізу положень Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» від 12.02.2015 №192-VIII які закріплюють зміст суддівського досьє. Дослідження суддівського досьє та проведення на його основі співбесіди є одним із двох етапів проведення кваліфікаційного оцінювання. Дане досьє як елемент кваліфікаційного оцінювання є однією з новел судової реформи, тому сьогодні воно перебуває на стадії встановлення, що зумовлює необхідність його всебічного дослідження та аналізу.

Ключові слова: суддя, кваліфікаційна оцінка, суддівське досьє, критерії оцінювання, аналіз.

Хитрук В.В. / ИССЛЕДОВАНИЕ СУДЕЙСКОГО ДОСЬЕ КАК ЭТАП КВАЛИФИКАЦИОННОГО ОЦЕНИВАНИЯ / Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина

Статья посвящена анализу положений Закона Украины «Об обеспечении права на справедливый суд» от 12.02.2015 №192-VIII, которые закрепляют содержание судейского досье. Исследование судейского досье и проведение на его основе собеседования является одним из двух этапов проведения квалификационного оценивания. Данное досье как элемент квалификационного тестирования является одной из новел судебной реформы, поэтому сегодня оно находится на стадии установки, что вызывает необходимость его всестороннего исследования и анализа.

Ключевые слова: судья, квалификационная оценка, судейское досье, критерии оценки, анализ.

Khytruk V.V. / RESEARCH OF JUDGE DOSSIER AS STAGE OF QUALIFYING ASSESSMENT/ Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

The article is devoted to the analysis of principles of the Law of Ukraine «On ensuring the right to a fair trial» №192-VIII. It reinforces the content of judge dossiers. Research judge dossier and interview based on it is one of the two stages of qualifying assessment. The dossier is a part of judiciary reform in Ukraine. As it is on the stage of establishment, it needs to be researched and analyzed.

The qualifying assessment of judges have always been one of the most important issues, which concern judiciary. Because the level of knowledge and other personal qualities of judge are the main things that influence the whole quality of judiciary in the country.

It is natural that dossier of the judge was provided. It is considered to be one of the most effective tools in assessment of judge. Because it should content whole information that could describe level of professionalism of particular judge. The Law of Ukraine «On ensuring the right to a fair trial» provides 11 parts of dossier of the judge. This dossier is consists of elements which cover general activity of the judge, disciplinary liability, anti-corruption aspects and ethical features of the judge.

There is some problem, which concern some elements of the dossier. The first problem is about difficulty of creating mechanisms, which could provide objective realization of these rules. Secondly, there are some doubts about necessity of existence of some elements of the dossier, because of its no objectivity. Moreover, some of element is just irrational. Furthermore, there is can be observed the tendency of giving more priority on quantity, but not on quality of the indicators.

Key words: judge, qualifying assessment, judge dossier, assessment criteria, analysis.

Питання щодо кваліфікаційної оцінки суддів було завжди одним із пріоритетних, оскільки саме рівень кваліфікації суддів є одним із найвизначніших показників якості правосуддя в країні. Тому особлива увага звертається й на методи та порядок проведення такої оцінки суддів, на встановлення

максимально якісних критеріїв визначення кваліфікаційної оцінки.

Сьогодні в Україні проходить значна кількість судових реформ, зокрема судова реформа. Так, 12 лютого 2015 року було прийнято Закон України «Про забезпечення права на